

Wtorek, 13 grudnia 2022 r.

P9_TA(2022)0438

Przepaść cyfrowa: różnice społeczne wynikające z cyfryzacji**Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 13 grudnia 2022 r. w sprawie przepaści cyfrowej: różnice społeczne wynikające z cyfryzacji (2022/2810(RSP))**

(2023/C 177/06)

Parlament Europejski,

- uwzględniając art. 2, art. 3 ust. 3 oraz art. 6 Traktatu o Unii Europejskiej,
- uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 9, 10, 12, 14, 16, 19, 26, 36, 67 ust. 4, art. 114 ust. 3, art. 153, art. 165, 169 ust. 1 ust. i art. 174,
- uwzględniając Kartę praw podstawowych Unii Europejskiej, w szczególności jej art. 3, 8, 11, 21, 26, 34, 38 i 52,
- uwzględniając europejską konwencję praw człowieka, w szczególności jej art. 14,
- uwzględniając Europejski filar praw socjalnych, w szczególności jego zasady 3, 17 i 20,
- uwzględniając definicję „przepaści cyfrowej”, którą Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD) tłumaczy jako różnicę między osobami fizycznymi, gospodarstwami domowymi, przedsiębiorstwami i obszarami geograficznymi na różnych poziomach społeczno-ekonomicznych, zarówno pod względem ich możliwości dostępu do technologii komunikacyjno-informacyjnych (ICT), jak i korzystania z Internetu w wielu różnych sytuacjach ⁽¹⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 27 listopada 2014 r. w sprawie wspierania praw konsumentów na jednolitym rynku cyfrowym ⁽²⁾,
- uwzględniając dyrektywę (UE) 2015/2366 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 25 listopada 2015 r. w sprawie usług płatniczych w ramach rynku wewnętrznego ⁽³⁾ (PSD2),
- uwzględniając dyrektywę (UE) 2016/2102 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 października 2016 r. w sprawie dostępności stron internetowych i mobilnych aplikacji organów sektora publicznego ⁽⁴⁾,
- uwzględniając rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2018/389 z dnia 27 listopada 2017 r. uzupełniające dyrektywę Parlamentu Europejskiego (UE) 2015/2366 w odniesieniu do regulacyjnych standardów technicznych dotyczących silnego uwierzytelniania klienta i wspólnych i bezpiecznych otwartych standardów komunikacji ⁽⁵⁾,
- uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/882 z dnia 17 kwietnia 2019 r. w sprawie wymogów dostępności produktów i usług ⁽⁶⁾,
- uwzględniając badanie Europejskiego Banku Centralnego (EBC) z 2020 r. na temat postaw konsumentów w stosunku do płatności w strefie euro (SPACE),
- uwzględniając artykuł w numerze 5 Biuletynu Ekonomicznego EBC z 2022 r. pt. „Gwarantowanie wolności wyboru płatności: dostęp do gotówki w strefie euro”,
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 9 marca 2021 r. pt. „Cyfrowy kompas na 2030 r.: europejska droga w cyfrowej dekadzie” (COM(2021)0118),

⁽¹⁾ OECD, „Zrozumienie przepaści cyfrowej” (2001)

⁽²⁾ Dz.U. C 289 z 9.8.2016, s. 65.

⁽³⁾ Dz.U. L 337 z 23.12.2015, s. 35.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 327 z 2.12.2016, s. 1.

⁽⁵⁾ Dz.U. L 69 z 13.3.2018, s. 23.

⁽⁶⁾ Dz.U. L 151 z 7.6.2019, s. 70.

Wtorek, 13 grudnia 2022 r.

- uwzględniając wniosek z dnia 15 września 2021 r. dotyczący decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającej program polityki „Droga ku cyfrowej dekadzie” do 2030 r. (COM(2021)0574),
  - uwzględniając sprawozdanie z maja 2022 r. dotyczące końcowych wyników Konferencji w sprawie przyszłości Europy,
  - uwzględniając obrady dotyczące petycji nr 1123/2021, które toczyły się na posiedzeniu Komisji Petycji 17 maja 2022 r.,
  - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 7 października 2021 r. w sprawie ochrony osób z niepełnosprawnościami za pośrednictwem petycji: wyciągnięte wnioski (?),
  - uwzględniając cele ONZ w zakresie zrównoważonego rozwoju, których osiągnięcie spowoduje zmniejszenie przepaści cyfrowej,
  - uwzględniając art. 227 ust. 2 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że Komisja Petycji otrzymała petycję, w której wyrażono uzasadnione zaniepokojenie brakiem dostępu do podstawowych usług bankowych, np. potwierdzania płatności lub dostępu do osobistego konta bankowego, bez posiadania telefonu komórkowego, mimo że nie ma prawnego obowiązku, aby posiadać takie urządzenie; mając na uwadze, że istnieje podział pomiędzy osobami, które coraz częściej korzystają z cyfrowych środków płatniczych, a tymi, którzy nie mogą lub nie chcą tego robić; mając na uwadze, że w petycji poruszono szersze zagadnienie wpływu cyfryzacji na obywateli i klientów oraz użytkowników usług publicznych i prywatnych;
- B. mając na uwadze, że gotówka jest najpopularniejszym instrumentem płatniczym w strefie euro; mając na uwadze, że według ostatnich danych EBC całkowita liczba bankomatów w strefie euro spadła o 4,2 % do 0,28 mln w roku 2021 (?); mając na uwadze, że w całej strefie euro nastąpił równoległy spadek liczby oddziałów bankowych przypadających na jednego mieszkańca; mając na uwadze, że w krajowych planach odbudowy i zwiększenia odporności przeznaczono 127 mld EUR na reformy i inwestycje związane z technologią cyfrową (?); mając na uwadze, że choć państwa członkowskie osiągnęły postęp w wysiłkach na rzecz cyfryzacji podczas pandemii COVID-19, to nadal walczą, aby zmniejszyć różnice w poziomie umiejętności i w transformacji cyfrowej małych i średnich przedsiębiorstw;
- C. mając na uwadze, że Komisja Petycji otrzymała petycję, w której wyrażono zaniepokojenie faktem, że większość usługodawców udostępnia informacje wyłącznie w Internecie i często za pośrednictwem kanałów kompatybilnych tylko ze smartfonami, co stanowi duże utrudnienie dla wielu osób, w tym osób starszych, z niepełnosprawnościami, o niskich dochodach, nieposiadających umiejętności cyfrowych czy też z ograniczonym dostępem do Internetu;
- D. mając na uwadze, że chociaż cyfryzacja i odpowiednie wykorzystywanie narzędzi cyfrowych przyniosło wiele korzyści i możliwości społeczno-gospodarczych, to pojawiło się wiele wyzwań etycznych, prawnych i dotyczących zatrudnienia, które mogą stawiać jednostki i społeczeństwo jako całość w niekorzystnej sytuacji, a nawet im szkodzić; mając na uwadze, że potencjał nowych technologii jest niejednoznaczny, bo w zależności od tego jak są wykorzystywane i regulowane, mogą przyczynić się do stworzenia bardziej integracyjnego społeczeństwa i zmniejszania nierówności, albo mogą pogłębić istniejące nierówności i stworzyć nowe formy dyskryminacji;
- E. mając na uwadze, że cyfryzacja ma ogromny wpływ na codzienne życie społeczne, ekonomiczne i kulturalne obywateli, pracowników i konsumentów oraz wpływa na wszystkie dziedziny życia społecznego; mając na uwadze, że cyfryzacja jest źródłem wielu różnic społecznych, gdyż powoduje pojawienie się nowej przepaści cyfrowej nie tylko między obszarami miejskimi o dobrej łączności a obszarami wiejskimi i oddalonymi, ale również między tymi, które mogą w pełni korzystać ze wzbogaconego, dostępnego i bezpiecznego środowiska cyfrowego, a tymi, które nie mają takiej możliwości; mając na uwadze, że coraz powszechniejsze korzystanie z płatności cyfrowych, np. kart, portfeli cyfrowych lub aplikacji mobilnych powoduje, że niektórzy sprzedawcy detaliczni nie przyjmują już gotówki;
- F. mając na uwadze, że rezygnacja z transakcji gotówkowych może źle wpłynąć na infrastrukturę wykorzystywaną w obsłudze gotówki, a tym samym ograniczyć ludziom dostęp do gotówki; mając na uwadze, że należy niezwłocznie zaradzić brakom dostępu do gotówki oraz zapewnić wybór metody płatności;

(?) Dz.U. C 132 z 24.3.2022, s. 129.

(?) Statystyki EBC z roku 2021 dotyczące płatności bezgotówkowych.

(?) Raport dotyczący indeksu gospodarki cyfrowej i społeczeństwa cyfrowego (DESI), 2022.

Wtorek, 13 grudnia 2022 r.

- G. mając na uwadze, że nadmierne korzystanie z urządzeń technologicznych może pogorszyć stan zdrowia psychicznego i fizycznego przez np. izolację, uzależnienie od technologii, deprywację snu, wyczerpanie emocjonalne, niepokój i wypalenie zawodowe;
- H. mając na uwadze, że cyfryzacja może negatywnie wpłynąć na osoby, które nie mają wystarczających umiejętności cyfrowych, dostępu do Internetu bądź urządzeń cyfrowych; mając na uwadze, że może to uwidocznić różnice społeczne, zmniejszając szanse niektórych pracowników na znalezienie wysokiej jakości zatrudnienia; mając na uwadze, że konieczne jest poruszenie kwestii negatywnego wpływu cyfryzacji usług publicznych i prywatnych na pracowników i grupy osób takie jak osoby starsze, osoby z niepełnosprawnościami, o niskich dochodach, znajdujące się w niekorzystnej sytuacji społecznej, bezrobotni, migranci i uchodźcy, a także mieszkańcy obszarów wiejskich i odległych;
- I. mając na uwadze, że unijny wskaźnik umiejętności cyfrowych wynosi obecnie jedynie 56 %; mając na uwadze, że zgodnie z założeniami UE wskaźnik podstawowych umiejętności cyfrowych powinien wzrosnąć do 80 % do roku 2030 ⁽¹⁰⁾; mając na uwadze, że pandemia pogłębiła dotychczasowe nierówności, w tym przepaść cyfrową, i konieczne jest, aby zapewnić wszystkim europejskim obywatelom i przedsiębiorstwom możliwość czerpania korzyści z transformacji cyfrowej w celu zapewnienia lepszego, bezpieczniejszego i bardziej dostatniego życia; mając na uwadze, że pandemia uwidoczniała przepaść cyfrową w edukacji, w wyniku której niektórzy uczniowie i nauczyciele poczuli się wykluczeni, bo nie mieli wystarczających umiejętności cyfrowych i technologicznych oraz dostępu do sprzętu;
- J. mając na uwadze, że szacunkowo 87 mln mieszkańców Unii ma różnego rodzaju niepełnosprawność ⁽¹¹⁾; mając na uwadze, że często zaniedbuje się dostępność formularzy internetowych, przez co użytkownicy nie są nawet w stanie zauważyć przycisku „wyślij” na czytniku ekranu; mając na uwadze, że należy zapewnić, aby treść była dostępna w sposób, który umożliwi wszystkim użytkownikom, w szczególności osobom z niepełnosprawnością, percepcję, zrozumienie, obsługę treści internetowych oraz interakcję z nimi;
- K. mając na uwadze, że skuteczna ochrona danych osobowych, prywatności i aktywów, bezpieczeństwo sieci i urządzeń elektronicznych, a także zapewnienie o tym obywateli mają kluczowe znaczenie, aby zdobyć ich zaufanie i przełamać niechęć do korzystania z usług cyfrowych;
- L. mając na uwadze, że we wniosku dotyczącym europejskiej deklaracji praw i zasad cyfrowych z dnia 26 stycznia 2022 r. (COM(2022)0027) podkreślono, że każdy powinien mieć możliwość wyboru usług cyfrowych na podstawie obiektywnych, przejrzystych i wiarygodnych informacji;
- M. mając na uwadze, że na konferencji w sprawie przyszłości Europy omówiono kwestię edukacji cyfrowej, zalecając, aby UE skupiła się na udostępnianiu technologii starszemu pokoleniu przez wspieranie programów i inicjatyw, np. w formie zajęć dostosowanych do ich potrzeb; mając na uwadze, że Unia powinna zagwarantować prawo do wykorzystywania transformacji cyfrowej tym, którzy tego chcą, a także zaproponować alternatywę tym, którzy tego nie potrzebują;
- N. mając na uwadze, że deprywacja cyfrowa dotyka 5,3 % dzieci w wieku szkolnym w Europie, jednak między krajami UE obserwuje się duże różnice ⁽¹²⁾, a najbardziej dotknięte są dzieci, których rodziny żyją w skrajnym ubóstwie lub pogłębionej deprywacji materialnej i nie stać ich na kupno komputera lub dostęp do Internetu;
1. ubolewa nad utrzymującą się przepaścią cyfrową, która jest daleka od zlikwidowania i stanowi poważne wyzwanie w zakresie korzystania z Internetu i telefonów komórkowych, a także świadczenia usług publicznych i prywatnych wyłącznie za pośrednictwem kanałów cyfrowych; przypomina, że cyfryzacja może powodować różnice społeczno-gospodarcze między krajami, ponieważ wymaga inwestycji i infrastruktury, które są bardzo kosztowne dla słabiej rozwiniętych regionów i obszarów wiejskich; apeluje o uważne zbadanie potrzeb ludzi w zakresie rozwoju cyfrowego i innowacji cyfrowych, a zwłaszcza tych grup, które znajdują się w trudnej sytuacji, aby ocenić, w jaki sposób mogłyby skorzystać z nowych technologii; podkreśla, że transformację cyfrową należy realizować z korzyścią dla wszystkich;

⁽¹⁰⁾ Indeks gospodarki cyfrowej i społeczeństwa cyfrowego (2021).

⁽¹¹⁾ Eurostat, Statystyki dotyczące ograniczeń funkcjonalnych i ograniczeń aktywności. Zob. również: https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Functional_and_activity_limitations_statistics

⁽¹²⁾ DigiGen, „Wpływ przemian technologicznych na pokolenie cyfrowe” (2021).

Wtorek, 13 grudnia 2022 r.

2. ubolewa nad faktem, że wiele osób nie korzysta regularnie z usług cyfrowych bądź czuje się niepewnie podczas wykonywania transakcji internetowych, ponieważ może to mieć istotny negatywny wpływ na ich życie osobiste, sytuację ekonomiczną i społeczną oraz ich podstawowe prawa, w tym na ochronę danych osobowych i inne kwestie związane z cyberbezpieczeństwem; wyraża ubolewanie, że istnieją bariery, które uniemożliwiają – w szczególności bardziej narażonym obywatelom, obywatelom z niższym wykształceniem, osobom starszym, osobom z niepełnosprawnościami, osobom mającym trudności w nauce oraz osobom o niskich dochodach – pełne uczestniczenie w świecie, w którym podstawowe usługi, np. bankowe czy administracyjne, są cyfrowe. Osobom tym grozi wykluczenie ze społeczeństwa i pozbawienie możliwości ekonomicznych; podkreśla, jak ważne jest, aby dać każdemu szansę na przystosowanie się do zmian wynikających z transformacji cyfrowej – zwłaszcza poprzez wczesną edukację cyfrową, zaktualizowane programy edukacji cyfrowej, uczenie się przez całe życie czy zmianę i podnoszenie kwalifikacji – aby rozwiązać problem wykluczenia cyfrowego, pokonać przepaść cyfrową w społeczeństwie oraz umożliwić włączenie społeczne wszystkich obywateli;
3. podkreśla, że korzystanie z różnych usług płatniczych różni się w całej UE, a także w samych państwach członkowskich; zauważa, że dla wielu obywateli gotówka wciąż jest jedyną formą płatności;
4. uznaje, że płatności bezgotówkowe i PSD2 przyniosły liczne korzyści płynące z jednolitego rynku, w tym zmniejszenie liczby nadużyć finansowych, korzyści ekonomiczne dla małych przedsiębiorstw oraz dostępność szerszej gamy produktów; wzywa Komisję, aby podczas kompleksowego przeglądu stosowania i skutków PSD2 przeanalizowała, w jaki sposób jeszcze bardziej można zwiększyć bezpieczeństwo płatności cyfrowych i zwalczać oszustwa płatnicze, w tym oszustwa internetowe, a także zapewnić ochronę konsumentów, przy jednoczesnym uwzględnieniu szczególnych potrzeb obywateli oraz zagwarantowaniu możliwości wyboru formy płatności; podkreśla, jak ważna jest ochrona danych osobowych i prywatności, w szczególności osób, które nie mają wiedzy na temat bezpieczeństwa danych online; zaznacza, że należy uwzględnić przepisy gwarantujące łatwe w obsłudze oprogramowanie interfejsowe dla płatności cyfrowych, wysokie standardy ochrony danych i interoperacyjności danych, wygodę klientów oraz skuteczny dostęp do gotówki;
5. podkreśla, że ramy regulacyjne UE powinny zapewnić, aby transformacja cyfrowa była ukierunkowana na człowieka, a w gospodarce cyfrowej w pełni przestrzegane były prawa podstawowe, w szczególności w odniesieniu do pracowników;
6. przypomina, że życie demokratyczne i internetowe usługi publiczne muszą sprzyjać włączeniu społecznemu i być w pełni dostępne dla wszystkich oraz że dyskryminacja technologiczna jest formą ubóstwa i wykluczenia społecznego, która pozbawia niektórych obywateli zasobów niezbędnych do rozwoju i wytwarzania dobrobytu; podkreśla, że każdy powinien czerpać korzyści z najwyższej jakości środowiska cyfrowego wykorzystującego łatwe w obsłudze, skuteczne i spersonalizowane usługi i narzędzia, które oferują wysokie standardy bezpieczeństwa i prywatności i jednocześnie zabezpieczają przed wszelką potencjalną dyskryminacją w dostępie do podstawowych usług wymagających umiejętności cyfrowych;
7. zaznacza, że wiele codziennych usług powinno oferować rozwiązania niecyfrowe, aby spełnić potrzeby obywateli, którzy nie mają umiejętności i wiedzy pozwalających na korzystanie z usług cyfrowych, którzy chcieliby korzystać z usług poza internetem lub którzy nie mają dostępu do urządzeń i aplikacji cyfrowych; w związku z tym należało utrzymać równych szans między światem wirtualnym i rzeczywistym; wzywa administracje publiczne i przedsiębiorstwa, by były włączające i projektowały swoje usługi internetowe w zrozumiały sposób, tak aby były osiągalne i wykorzystywane przez osoby w każdym wieku i o różnych poziomach wykształcenia. Pomoże to zlikwidować wciąż istniejące różnice w naszych społeczeństwach, spowodowane nierównym dostępem do technologii;
8. podkreśla potrzebę rozwiązania problemu przepaści cyfrowej i wykluczenia finansowego słabszych grup społecznych, aby transformacja cyfrowa nie pozostawiła nikogo w tyle, w szczególności tych, którzy są najbardziej narażeni na brak umiejętności cyfrowych potrzebnych, aby w pełni wykorzystać potencjał cyfryzacji usług publicznych i prywatnych oraz aby umożliwić włączenie wszystkich obywateli do społeczeństwa cyfrowego, niezależnie od ich dochodów, sytuacji społecznej, położenia geograficznego, zdrowia czy wieku; podkreśla, że osoby w najbardziej niepewnej sytuacji najczęściej korzystają z procedur administracyjnych, aby mieć dostęp do swoich praw finansowych. Dlatego też należy wprowadzić więcej inicjatyw, aby ułatwić dostęp do technologii, w tym programów w zakresie umiejętności cyfrowych. Przypomina także o znaczeniu edukacji i ciągłej nauki, aby rozwijać umiejętności niezbędne w epoce cyfrowej oraz zwalczać wykluczenie cyfrowe;

Wtorek, 13 grudnia 2022 r.

9. jest zaniepokojony spadkiem obecności fizycznej usług publicznych, w szczególności na obszarach wiejskich i na przedmieściach miast; podkreśla, że poza rozwojem usług internetowych ogromne znaczenie ma utrzymanie fizycznej infrastruktury wszystkich usług publicznych; wzywa do podjęcia kroków, aby wspierać szczególną ochronę dostępu do podstawowych usług dla wszystkich, bez dyskryminacji ze względu na niedostateczne opanowanie technologii; opowiada się za ukierunkowanym na człowieka modelem obsługi klienta, który nie pozostawia nikogo w tyle; podkreśla, że w odniesieniu do dostępu do usług publicznych w formie cyfrowej ważne jest, aby odejść od podejścia, które zakłada, że część pracy administracyjnej jest przenoszona na użytkownika, a przeniesieniu temu towarzyszy przeniesienie odpowiedzialności i zobowiązanie użytkownika do nauczenia się korzystania z cyfrowych technologii, samodzielności oraz spełnienia oczekiwań administracji co do wzorowego użytkownika;

10. wzywa do stworzenia modelu świadczenia usług publicznych, który opiera się na wolności wyboru przez każdego użytkownika sposobu, w jaki chce odnieść się do administracji. Podkreśla także potrzebę podjęcia działań mających na celu poprawę koncepcji i rozmieszczenia publicznych stron internetowych, aby przezwyciężyć problemy związane z dostępnością oraz zapewnić konieczne wsparcie prawne, techniczne i administracyjne, którego potrzebują użytkownicy, aby mogli samodzielnie korzystać z tych stron;

11. zwraca uwagę, że wdrożenie modelu świadczenia usług publicznych wymaga zasobów ludzkich, technicznych i finansowych, oraz przypomina, że fundusze UE, w szczególności fundusze NextGenerationEU, mogą być dużą szansą dla tej transformacji;

12. jest świadomy skutków silnego uwierzytelniania klienta dla użytkowników, którzy nie mają telefonu komórkowego; wzywa do rozszerzenia wspomnianego uwierzytelniania na inne środki, takie jak poczta elektroniczna, rozmowa telefoniczna czy stanowisko obsługi klienta; wyraża ubolewanie, że PSD2 nie gwarantuje klientom bezpośredniego prawa do zwrócenia się o alternatywną metodę uwierzytelniania; wzywa Komisję do uwzględnienia w ocenie przepisów PSD2 ryzyka dyskryminacji osób starszych oraz innych słabszych grup;

13. zwraca uwagę na znaczenie wspólnego europejskiego podejścia do etycznych aspektów transformacji cyfrowej; z zadowoleniem przyjmuje projekt europejskiej deklaracji praw i zasad cyfrowych w cyfrowej dekadzie ze stycznia 2022 r. i podkreśla, że Komisja i państwa członkowskie powinny zapewnić, by w rozwiązaniach technologicznych przestrzegano praw ludzi, transformacja cyfrowa nie pozostawiała nikogo w tyle, a nadrzędnym celem było zlikwidowanie przepaści cyfrowej;

14. przypomina, że czynniki społeczno-demograficzne znacząco wpływają na poziomy umiejętności cyfrowych, np. ponad dwie trzecie młodych dorosłych, osoby z wysokim wykształceniem formalnym i studenci szkół wyższych posiadają co najmniej podstawowe umiejętności cyfrowe; zauważa z kolei, że jedynie około jedna trzecia osób w wieku 55–74 lat, emerytów i osób nieaktywnych zawodowo posiada co najmniej podstawowe umiejętności cyfrowe; zauważa również, że przepaść pomiędzy umiejętnościami cyfrowymi osób zamieszkujących obszary wiejskie a osób żyjących na obszarach miejskich jest wciąż znaczna⁽¹³⁾; stwierdza, że łączność cyfrowa jest kluczowym czynnikiem w zwalczaniu i zmniejszaniu przepaści cyfrowej pomiędzy obszarami gęsto i słabo zaludnionymi;

15. podkreśla znaczenie pokonania przepaści cyfrowej, w szczególności poprzez propagowanie podstawowych i specjalistycznych umiejętności, ze szczególnym uwzględnieniem najsłabszych grup osób, oraz poprzez rozwój systemów edukacji i szkoleń obejmujących uczenie się przez całe życie, zmianę lub podnoszenie kwalifikacji; przypomina, że nie każdy może zdobyć umiejętności cyfrowe, i podkreśla, że nie należy dyskryminować ludzi ze względu na ich umiejętności cyfrowe; przypomina, że zasada efektywności cyfrowej nie może usprawiedliwiać wykluczania osób z dostępu do podstawowych usług;

16. wzywa do podjęcia wysiłków, aby zapewnić, że transformacja cyfrowa gwarantuje nowe prawa cyfrowe dla wszystkich. Wynika to z potrzeby dostępu do mediów cyfrowych na wszystkich obszarach, aby uniknąć przepaści cyfrowej pomiędzy terytoriami, osobami z różnych obszarów i środowisk, w różnym wieku, w szczególności biorąc pod uwagę przepaść pomiędzy kobietami a mężczyznami oraz potrzeby osób starszych, które, w przeciwieństwie do młodych ludzi, są często mniej zaznajomione z korzystaniem z nowych technologii;

⁽¹³⁾ „Digital Economy and Society Index (DESI) 2022: Human Capital” [Indeks gospodarki cyfrowej i społeczeństwa cyfrowego:kapitał ludzki] (DESI) na 2022 r.

Wtorek, 13 grudnia 2022 r.

17. uważa, że nowe technologie mogą przyczynić się do zlikwidowania przepaści cyfrowej, która dotyka około 87 milionów Europejczyków z pewnego rodzaju niepełnosprawnościami, aby wspierać ich włączenie do gospodarki oraz ich dostęp do podstawowych usług; jest przekonany, że korzystanie z technologii cyfrowych może zmniejszyć bariery, z którymi spotykają się osoby z niepełnosprawnościami przy wejściu na rynek pracy, takie jak wykonywanie zadań służbowych, komunikacja, interakcje czy elastyczność;

18. zauważa, że przepaść cyfrowa ma istotny wpływ na imigrantów, ponieważ dyskryminacja może nasilać się w przypadku niepełnego lub niedostatecznego dostępu do publicznych lub prywatnych usług internetowych oraz mediów cyfrowych ⁽¹⁴⁾;

19. zobowiązuje swoją przewodniczącą do przekazania niniejszej rezolucji Radzie i Komisji oraz rządów i parlamentom państw członkowskich.

⁽¹⁴⁾ „Divides – Impact of the digital divide on the foreign population” [Podziały – skutki przepaści cyfrowej dla cudzoziemców], 2018.